

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 21.2.2007
KOM(2007) 60 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET,
EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

EN INRE MARKNAD FÖR MEDBORGARNA

Delrapport till Europeiska rådets vårmöte 2007

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning	3
2.	En vision för 2000-talet.....	4
3.	Förverkliga visionen av den inre marknaden	8
4.	Slutsats	10
Bilaga: den inre marknaden – Resultat som hittills uppnått		12

”Ett enat Europa kan inte bli verklighet på en enda gång och inte heller genom en helhetslösning. Det kommer att byggas på konkreta resultat (...)” (Robert Schuman)

1. INLEDNING

Den inre marknaden är en av Europeiska unionens konkreta framgångar. För den enskilde betyder den rätten att bo, arbeta, studera eller efter pensionen bosätta sig i ett annat EU-land. För konsumenten betyder den högre kvalitets- och säkerhetsnormer och ett bredare urval av produkter och tjänster till lägre priser. För näringslivet betyder den verksamhet som bedrivs enligt gemensamma regler och tillträde till en hemmamarknad med 500 miljoner konsumenter. För Europa som helhet betyder den ett öppnare samhälle och en mer konkurrenskraftig ekonomi där nya möjligheter skapas, sociala rättigheter respekteras och där det råder höga standarder när det gäller hälsa, säkerhet och miljö.

Sedan kommissionen lanserade den inre marknaden 1985 har man hunnit långt när det gäller att förverkliga de fyra friheterna enligt fördraget, dvs. den fria rörligheten för personer, varor, tjänster och kapital. Detta har gjort det möjligt att införa en gemensam valuta och har lett till påtagliga förbättringar för EU:s medborgare och företag – avskaffade gränskontroller, ett mer konkurrenskraftigt företagsklimat, möjligheter att studera eller arbeta i en annan medlemsstat, billigare flyg och mobilsamtal för att bara nämna några¹.

Den inre marknaden har också lett till betydande fördelar för EU:s ekonomi som helhet. Under perioden 1992–2006 beräknas vinsterna av den inre marknaden ha uppgått till 2,2 procent av EU:s BNP och lett till 2,75 miljoner extra arbetstillfällen. Initiativet till den inre marknaden var mycket mer än ett beslut om den ekonomiska politiken. Ända från början har det åtföljts av ett social- och regionalpolitiskt program som, med stöd av EU:s strukturfonder, har gjort det möjligt för medborgare i alla regioner att delta i och gynnas av marknadsöppningarna.

Över hela världen har den inre marknaden, tillsammans med euron, blivit en symbol för EU-medlemmarnas beredvillighet att arbeta tillsammans med full respekt för rättsstaten och med ömsesidig respekt och tillit. EU har därigenom föregått med gott exempel och ofta varit tongivande när det gäller globala standarder genom att visa att konkurrensutsatta öppna marknader är förenliga med höga standarder på det sociala området och på miljö- och hälsoområdet.

Den inre marknaden är dynamisk, den utvecklas kontinuerligt och anpassar sig till nya förutsättningar. I detta avseende kommer den aldrig att bli ”färdig” eller ”fullkomlig”. På de flesta områden finns en stabil rättslig ram men det finns fortfarande brister och det är inte alltid som bestämmelserna genomförs och efterlevs. Nya sorters hinder uppstår allteftersom marknaderna utvecklas. De fördelar som den inre marknaden innebär för konsumenter och småföretag måste tillvaratas och vinsterna till fullo ledas vidare till dem. Rörligheten tar sig nya uttryck och bestämmelserna för den fria rörligheten för arbetstagare måste moderniseras.

Medan den inre marknaden i början var inriktad på att avskaffa de viktigaste gränsöverskridande hindren för näringslivet bör 2000-talets inre marknad utvecklas i syfte att göra marknaderna bättre och ge ännu fler påtagliga fördelar för EU:s medborgare, företagare, arbetstagare och konsumenter i en utvidgad union.

¹ I bilagan finns fler konkreta exempel på vad den inre marknaden hittills inneburit.

För att uppnå detta måste 2000-talets inre marknad kunna möta förändringarna i samband med

- Globaliseringen, som erbjuder många möjligheter men som har ökat konkurrenstrycket på Europas näringsliv och som alltmer suddar ut gränserna mellan de inre och de externa marknaderna,
- strukturella förändringar i och med kunskapsekonomins frammarsch, tjänsternas ökande betydelse för ekonomin, det ökade energiberoendet, klimatförändringarna och en åldrande befolkning,
- ett större, mer mångfacetterat EU som har vuxit från att vara en gemenskap med 12 medlemmar till en union med i dagsläget 27 medlemmar.

EU:s inre marknad ger EU-medborgarna en fast grund att hålla sig till vid anpassningen till dessa ändrade förutsättningar. Men den måste utvecklas och anpassas för att behålla sin relevans och också i fortsättningen kunna bidra till ekonomisk tillväxt och social sammanhållning. Den måste skapa sig en ställning genom att främja utvecklingen av kvalitetsbestämmelser och kvalitetsstandarder så att EU-medborgarna och företagen i EU kan dra nytta av de möjligheter som globaliseringen ger.

Denna delrapport innehåller en vision av 2000-talets inre marknad. Den kommer följas av en fullständig översyn av den inre marknaden och förslag till ytterligare åtgärder under hösten 2007.

Den bygger på resultaten från ett offentligt samråd, flera Eurobarometerundersökningar och en offentlig utfrågning² liksom input från övriga EU-institutioner³. Målet med rapporten är att lägga fram de första riktlinjerna för den pågående översynen och skissa på en vision av framtidens inre marknad.

2. EN VISION FÖR 2000-TALET

2000-talets Europa är en oskiljbar del av världsekonomin. Europas välbefinnande har byggts upp och kommer också i fortsättningen att byggas upp genom att hinder avlägsnas och öppna marknader skapas. Den här öppenheten har blivit möjlig och underlättats av en stark rättslig ram. Den inre marknadens principer fortsätter att gälla. Utmaningen under 2000-talet är att anpassa tillämpningen av dem, dvs. se till att lagstiftningsramen är rätt och att marknaderna fungerar väl, främja konkurrenskraft och reagera på den dynamik och förändring som blir den direkta följden av EU:s deltagande i världsekonomin. Målet för 2000-talets inre marknad är att få marknaderna att fungera bättre till förmån för medborgarna, konsumenterna och företagen inom EU, och att främja ett mer konkurrenskraftigt och hållbart EU. EU måste förvissa sig om att öppnandet av marknaderna och den ökade konkurrensen leder till god affärssed för att maximera konsumenternas välfärd, och fortsätter att bidra till ekonomisk tillväxt och sysselsättning. EU måste också rusta sig för att effektivt kunna hantera de risker som en öppen ekonomi för med sig när det gäller säkerhet, hälsa och trygghet.

² Dokument och resultat finns på http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/index_en.htm

³ Se Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 17 januari 2007 om översynen av den inre marknaden INT/332 – CESE 89/2007 EN/o.

Med en fullt ut fungerande inre marknad som har stöd av en sund men flexibel rättslig ram och en stabil valuta, kan man uppnå många mål. Den är nyckeln till att förbättra livskvaliteten, främja innovation, bereda vägen för tillväxt, skapa arbetstillfällen samt skapa fördelar för konsumenterna i EU. Den är ett sätt att bemöta och tämja globaliseringens kraft och den främjar den inre konkurrens som är nödvändig för extern konkurrenskraft. Den stimulerar också till en gemensam hållning när det gäller de standarder för säkerhet, hälsa, arbetsplatser och miljö som krävs för en inre marknad utan störningar – standarder som partner i hela världen måste uppfylla för att kunna dra fördel av den inre marknaden. Genom EES, och i allt högre utsträckning genom den europeiska grannskapspolitiken, sträcker sig den inre marknadens bestämmelser och standarder nu utanför EU:s gränser. Den omgivande världen blickar ofta mot EU och antar de standarder som fastställs där. Detta gynnar dem som redan gjort anpassningar för att uppfylla dessa standarder, och bör bidra till att förbättra levnads- och arbetsvillkoren i hela världen.

Några viktiga punkter för 2000-talets inre marknad:

- **En inre marknad för konsumenter och medborgare:** Den inre marknaden innebär fördelar för konsumenterna genom att den ger dem ett större utbud och lägre priser och skyddar dem genom standarder för livsmedels- och produktsäkerhet, rätt till privatliv och garantier mot illojal konkurrens och illojala handelsmetoder. Den inre marknaden har varit särskilt effektiv när det gäller att få ner priserna och öka utbudet på områden som lufttransporter, telekommunikation och gränsöverskridande betalningar i euro. Den har genererat arbetstillfällen, möjliggjort större rörlighet för personer och underlättat studentutbyten.

Det borde ändå vidtas fler åtgärder för att göra fördelarna med den inre marknaden ännu mer påtagliga inom en rad ekonomiska verksamhetsområden och öka förtroendet för kvaliteten på produkter och tjänster. Detta gäller inte enbart inhemska produkter och tjänster utan även import. Det gäller sektorer som ökar alltmer i betydelse, till exempel hälso- och sjukvården.

Dessutom har ökningen av e-handel och inköp över gränserna gjort det särskilt viktigt att effektivt ge konsumenterna större inflytande och att minska uppsplittringen av bestämmelserna avseende konsumentskydd.

- **En inre marknad för en integrerad ekonomi:** En väl fungerande, mer integrerad inre marknad och rättvisa och effektiva konkurrensförutsättningar är avgörande för att säkerställa lika villkor för företag i hela EU och för att uppmuntra dem, särskilt de små och medelstora företagen, att satsa mer på gränsöverskridande verksamhet. Utvecklingen mot en europeisk arbetsmarknad leder till nya former för rörlighet och innebär att bestämmelserna för den fria rörligheten för arbetstagare måste moderniseras.

Ökad användning av euron, som efter hand kommer att bli valutan i flertalet medlemsstater, är avgörande för att fördelarna med den inre marknaden skall maximeras och för att den skall nå sin fulla potential. Den gemensamma valutan gör den inre marknaden öppen för insyn genom att konsumenterna direkt kan jämföra priserna på varor och tjänster och företagen lättare kan jämföra kostnader. Den inre marknaden och den gemensamma valutan förbättrar tillsammans finansieringsvillkoren för både privata medborgare och företag och stärker EU:s förmåga att stå emot externa ekonomiska chocker, genom att de skapar djupare, flexibla och mer diversifierade finansiella marknader som täcker hela EU. Fortsatta investeringar i transeuropeiska nät och marknadsöppningar för nätverksindustrier bör också bidra till ytterligare integration av EU:s ekonomi.

- **En inre marknad för ett kunskapsbaserat samhälle:** Den inre marknaden bör allt mer inrikta sig på att få marknaderna för kunskaps- och teknikintensiva varor och tjänster att fungera bättre, genom att stödja dynamiska, snabbt växande sektorer och skapa marknadsvillkor som stimulerar innovation genom att det växer fram pionjärmarknader.

Marknaderna på områden av avgörande betydelse för kunskapsekonomin, exempelvis telekommunikation, är fortfarande alltför splittrade. Även inom andra tjänstesektorer kvarstår stora hinder. I syfte att utnyttja vår potential för forskning och innovation kommer det att vara av största vikt att förbättra kostnadseffektiviteten, kvaliteten och rättssäkerheten i systemet för immateriella rättigheter och att sprida användningen av ny informations- och kommunikationsteknik i hela Europa.

Samtidigt måste den rättsliga ramen i administrativt avseende bli lätt, flexibel och framsynt så att förändringar kan förutses och underlättas.

- **En inre marknad för ett välreglerat EU:** Framgången med den inre marknaden har till viss del berott på att det upprättats konsekventa och effektiva regler. Upprättandet av den inre marknaden innebar förenkling genom att de nationella reglerna och förordningarna ersattes med en gemensam uppsättning regler för hela gemenskapen. Hinder avlägsnades i takt med att nya regler upprättades genom harmonisering eller ömsesidigt erkännande av nationell lagstiftning, bland annat i fråga om respekt för arbetstagares rättigheter och lagar om hälso- och sjukvård, säkerhet och miljöskydd.

Efter den tid som har gått och de erfarenheter som gjorts är det nu dags att granska hur lagarna genomförs och om de har den effekt som ursprungligen avsågs. Fördelarna med den inre marknaden kommer inte att förverkligas om reglerna inte tillämpas korrekt, om lagar inte genomförs, om de rättigheter som inrättats inte på ett tillfredsställande sätt vidmakthålls och tillämpas, om förordningarna visar sig vara alltför kostsamma att tillämpa eller om reglerna missbrukas, till exempel genom konkurrensbegränsande beteende eller olaglig handel.

Detta kräver kontinuerliga insatser för att förbättra genomförandet av lagstiftningen. Det kräver nära samarbete mellan instanser på nationell nivå och på EU-nivå och ökat administrativt samarbete mellan medlemsstaterna, bland annat genom användning av informationsteknik, på områden som finansiella tjänster, konkurrens- och konsumentlagstiftning, rättsliga frågor, skatter, tullar och polisväsende. Det krävs också en kritisk bedömning av hur befintliga lagar kan förbättras för att se vad som fungerar och vad som inte fungerar, för att undersöka hur den administrativa bördan kan minskas – och göra de förändringar som krävs, bland annat genom förenkling eller upphävande av lagstiftning. Bättre genomförande och efterlevnad är avgörande för att skapa den rättsliga stabilitet och förutsägbarhet som både konsumenter och företag på den inre marknaden behöver.

- **En inre marknad för ett hållbart EU:** Den inre marknaden med de fyra friheterna är en katalysator för förändringar som driver på innovation och produktivitetstillväxt, vilket i sin tur skapar arbetstillfällen och välbefinnande som är en förutsättning för välbefinnande och bättre livskvalitet. På senare år har emellertid många EU-medborgare uttryckt oro för det som uppfattats som negativa konsekvenser av globaliseringen. Det är ytterst viktigt att föregripa och följa upp förändringarna för de människor och sektorer som direkt påverkas av öppningen på marknaderna; det handlar om social rättvisa.

Det har dessutom uttryckts oro över det ökande trycket på miljön genom globaliseringen och de nya snabbt växande ekonomierna runtom i världen. Det är också nödvändigt att se till att den inre marknaden upprätthåller och främjar miljöskydd på hög nivå. Miljönormerna har i sin tur lett till utveckling och användning av miljöteknik, vilket har gett företagare i EU en konkurrensfördel genom att de varit först med denna på den globala marknaden.

Att erkänna både de sociala och miljömässiga aspekterna av den inre marknaden är viktiga förutsättningar för att öka allmänhetens tilltro till den inre marknaden som ett sätt att förbättra livskvaliteten, och båda aspekter utgör investeringar i framtiden. Öppningen av marknaden måste därför åtföljas av regional utveckling, sysselsättning, livslångt lärande och en social- och miljöpolitik som gör enskilda personer, företag och områden rustade att anpassa sig till och dra nytta av förändringarna.

- **En inre marknad, öppen för omvärlden,** som fastställer internationella standarder. EU kan inte säkerställa välfärd genom att blicka inåt – EU måste utnyttja sin inre styrka och bygga vidare på denna i den globala ekonomin. Den inre marknaden gör EU attraktivt för investerare och företag från hela världen.

Den har drivit på utvecklingen av bestämmelser och standarder på områden som produktsäkerhet, miljö, värdepapper och företagsstyrning som har varit till inspiration när internationella standarder har fastställts. Den ger EU möjlighet att påverka utformningen av internationella normer och att sörja för att rättvisa bestämmelser tillämpas på världsomspännande handel och investeringar. Framtidens inre marknad bör vara en språngbräda för en ambitiös global agenda.

3. FÖRVERKLIGA VISIONEN AV DEN INRE MARKNADEN

Att avveckla hinder utan att utarbeta någon rättslig ram för hela EU som skyddar offentliga intressen kommer inte att leda till någon varaktig integration.

En rad instrument på olika politikområden (inre marknaden, konkurrens, skatter och tullar m.fl.) har använts för att skapa och upprätthålla den inre marknaden. Dessa instrument måste användas effektivare och med större konsekvens. Insatserna på senare tid för att tillämpa principerna för bättre lagstiftning, dvs. att göra konsekvensbedömningar, samråda med berörda parter och söka praktiska lösningar när det gäller genomförande (t.ex. praktiska metoder ("hands on") för att förebygga eller lösa problem, instrument som Solvit och stödnätverk som det för europeiska informationscentrum för konsumenter) måste fortsätta. Den grund som upprättats för en integrerad marknad för varor kommer att stärkas. Befintliga lagar och förordningar inom alla sektorer kommer systematiskt att ses över för att säkerställa att de har önskade effekter och att deras tillämpning inte medför onödiga administrativa kostnader eller bördor.

Med hänsyn till att den inre marknaden har mognat behövs det nya strategier med följande egenskaper:

- **Mer effekt- och resultatorienterade:** Medan politiken för den inre marknaden traditionellt har varit inriktad på att avlägsna hinder vid gränserna, huvudsakligen genom regler och bestämmelser, kommer tonvikten i framtiden ligga på att se till att marknaderna fungerar bättre till förmån för medborgare, konsumenter och företagare, i syfte att främja ett konkurrensinriktat företagsklimat som respekterar konsumenternas val och som tar socialt och miljömässigt ansvar. EU bör ingripa när marknaderna inte ger resultat och på de områden där insatserna ger maximal utdelning. EU bör bli bättre på att föregripa strukturella anpassningar och bedöma deras konsekvenser. För detta krävs
 - bättre bedömningar av medborgarnas, konsumenternas och näringslivets behov, inte bara ur ekonomiskt perspektiv utan också när det gäller utbud och tillfredsställelse,
 - noggrannare övervakning av marknadernas funktion och resultat, både på sektorsnivå och när det gäller ekonomin i stort, bland annat genom sektorsspecifika undersökningar,
 - bättre bedömning av de sociala verkningarna av ytterligare integration och öppningen av sektorer för konkurrens, och av hur sammanhållningsprogram på nationell nivå och på EU-nivå kan bidra till att föregripa och underlätta anpassningen till förändringar i samband med den ekonomiska integrationen.
- **Effektivare:** Det är ingen lätt uppgift att i ett EU med 27 medlemmar använda instrument på ett konsekvent och effektivt sätt. Kommissionen kommer att fortsätta att utöva sin viktiga roll som fördragets väktare genom att använda alla de instrument som står till dess förfogande och stå som garant för det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna. Kommissionen måste i denna roll ta hänsyn till den ökade mångfalden i en union som nu har 27 medlemmar och hitta vägar för att bygga vidare på de bästa metoderna och främja tillit som är grunden för systemet med ömsesidigt erkännande. Samtidigt måste lagstiftningen vara

tillräckligt flexibel för att följa med i den allt snabbare förändringstakten. Därför bör varierade och flexibla kombinationer av instrument användas. Detta innebär

- att finna den rätta balansen mellan harmonisering och ömsesidigt erkännande av bestämmelser och mellan användningen av direktiv och förordningar genom att detaljutforma instrumentet till det önskade resultatet,
 - att utveckla verktyg som kompletterar lagstiftningen, som insatser från olika organ, vägledning, utbyte av god praxis, själv- och samreglering,
 - att öka ansträngningarna för att förenkla och modernisera befintliga bestämmelser, bland annat genom att granska nationell lagstiftning och samarbetsmekanismer, t.ex. de som föreskrivs i tjänstedirektivet,
 - att i föregripande syfte stärka konkurrensreglerna,
 - att förbättra tillämpningen och efterlevnaden av EU-lagstiftningen, bland annat en effektivare hantering av överträdelseförfaranden och främjande av utomrättsliga mekanismer för problemlösning.
- **Mer decentraliserade och nätverksbaserade:** EU-institutionerna kan inte på egen hand åstadkomma en effektiv inre marknad. Det krävs nytänkande för att hitta ett sätt att få alla berörda aktörer delaktiga och öka känslan av egenansvar för den inre marknaden i medlemsstaterna. Detta kan bl.a. innebära
 - att stärka de nationella tillsynsmyndigheternas roll och förbättra samarbetet och nätverkandet mellan administrativa och rättsliga myndigheter och tillsynsmyndigheter i medlemsstaterna,
 - att främja en bättre samordning mellan de myndigheter som ansvarar för de olika aspekterna av den inre marknaden på nationell nivå, liksom mellan nationell nivå och EU-nivå.
 - **Mer lyhörda för det globala sammanhanget:** EU måste tänka globalt – en väl fungerande inre marknad är en förutsättning för att EU skall kunna konkurrera på den globala marknaden och utnyttja globaliseringen till sin fördel. En europeisk fond för justering för globaliseringseffekter har inrättats för att dämpa effekterna av ändrade mönster i världshandeln. Prioriteringarna för den inre marknaden måste kopplas till den globala agendan, t.ex. handelsförhandlingarna inom ramen för Doha-rundan och den nya omgången bilaterala handelsförhandlingar. EU bör också
 - utvidga vissa aspekter av politiken för den inre marknaden genom grannskapspolitiken,
 - öka benchmarkingen av EU-bestämmelser mot praxis i länder utanför EU,
 - mer systematiskt övervaka importen och konsumentpriserna för att undersöka om fördelarna med öppenheten gentemot de globala marknaderna leds vidare till konsumenterna,

- främja större global konvergens på lagstiftningsområdet, bland annat, när så är lämpligt, genom antagande av EU-normer internationellt genom internationella organisationer och bilaterala avtal,
 - hjälpa europeiska tillsynsmyndigheter och privata tillsynsorgan att fördjupa sitt internationella samarbete,
 - stärka det bilaterala samarbetet med EU:s viktigaste handelspartner.
- **Tillgängligare och med förbättrad kommunikation:** Medborgare, företag och lokala och regionala myndigheter måste kunna förstå och investera i de många möjligheter som den inre marknaden kan erbjuda. De bör kunna hitta tydliga svar på sina frågor eller problem. Det finns mycket att göra för att förbättra kommunikationen och sprida informationen om de möjligheter som ett mer integrerat EU kan erbjuda. Detta kan bl.a. innebära
 - att uppmuntra medlemsstaterna och regionala eller lokala myndigheter att utarbeta informationsprogram,
 - att rationalisera informationskällorna på den inre marknaden och ge bättre information om deras olika roller,
 - att underlätta små och medelstora företags tillgång till en enda kontaktpunkt,
 - att ge konsumenter möjlighet att kollektivt få upprättelse när kostnaderna blir större än fördelarna för den enskilde,
 - att genomföra målinriktad utbildning för nyckelpersoner inom den nationella förvaltningen,
 - att se över den roll som kommissionens representationskontor i medlemsstaterna spelar.

4. SLUTSATS

Den inre marknaden är av avgörande betydelse för att skapa möjligheter för EU-invånarna att möta 2000-talets utmaningar och fullt ut få del av fördelarna med en mer globaliserad värld. De nya strategierna för att genomföra visionen av 2000-talets inre marknad kommer att utforskas mer på djupet under de kommande månaderna.

En fullständig översyn av den inre marknaden kommer att slutföras hösten 2007. Den kommer att utgöras av en utvärdering av de resultat som hittills uppnåtts med den inre marknaden, en granskning av vad som har fungerat bra men också av de områden och frågor som har hindrat den från att ge medborgarna full utdelning. En viktig del av översynen kommer att inriktas på vad som behöver ändras eller göras annorlunda för att se till att den framtida politiken för den inre marknaden utformas så att den kan dra fördel av och påverka globaliseringen i en riktning som har EU-medborgarnas stöd. Översynen kommer, där det är möjligt, att åtföljas av praktiska förslag, och vid behov även av lagförslag. Där detta inte omedelbart kan ske kommer det i översynen att anges åtgärder, och en tidsplanering för dessa, som kommer att leda till konkreta förslag.

Översynen kommer att stödja sig på ett antal undersökningar och analyser som kommissionen har gjort. I förberedelserna ingår en granskning av de instrument och arbetsmetoder som hittills har använts för att bygga upp den inre marknaden, i syfte att bedöma deras effektivitet och överväga vilka eventuella ändringar som behöver göras i framtiden. Det kommer att ske en grundlig undersökning av olika sätt att övervaka marknaden. Flera initiativ på områden som konsumentlagstiftning, hälso- och sjukvård, produktmarknader, immateriella rättigheter och standardiseringsorgan är också på gång. De utformas inom ramen för översynen och kommer att helt överensstämma med visionen i den här delrapporten.

Den föreslagna tidsramen har valts för att det skall finnas tillräckligt med tid för ingående diskussioner i de olika rådskonstellationerna och mellan EU-institutionerna, så att det vid rådets vårmöte 2008 kan dras tydliga politiska slutsatser. Resultaten och förslagen i rapporten och från kartläggningen av den sociala verkligheten bör också ingå i översynen av EU:s riktlinjer för tillväxt och sysselsättning inom ramen för Lissabonstrategin.

Den inre marknaden är ett medel, inte ett mål. Den är ett medel för alla och envar i EU – enskilda personer, konsumenter och företag – för att på bästa sätt utnyttja de möjligheter som erbjuds av ett öppnare och mer integrerat EU. Den är ett medel för att föra fram EU-medborgarnas intressen i detta globaliserings tidevarv genom att göra EU starkare och mer inflytelserikt internationellt. Den är ett medel för att styra den ekonomiska tillväxten och åstadkomma ett konkurrenskraftigt och öppet EU, ett EU med blomstrande marknader och sunda handelsförbindelser, som kan ge solidaritet, full sysselsättning, allmän tillgång till tjänster i allmänhetens intresse, höga sociala och miljömässiga standarder och en hög investeringsnivå för forskning och utbildning som en förberedelse inför framtiden. Kommissionens rapport hösten 2007 kommer att omsätta dessa mål i en operativ strategi för att skapa 2000-talets inre marknad.

BILAGA: DEN INRE MARKNADEN – RESULTAT SOM HITTILLS UPPNÅTTS

Ända sedan Europeiska gemenskapen grundades har man arbetat för en inre marknad. Det första steget i denna riktning – en fullständig tullunion, där alla tullar på handel mellan medlemsstaterna avskaffats – uppnåddes i juli 1968.

Mot bakgrund av dessa inledande framsteg påbörjades det egentliga projektet med den inre marknaden genom kommissionens utkast från 1985, som medlemsstaterna ställde sig bakom i Europeiska enhetsakten 1986. Där angavs den 31 december 1992 som måldatum för avskaffandet av de inre gränserna i EU och för den fria rörligheten för människor, varor, tjänster och kapital.

Tio år senare lade kommissionen fram en detaljerad utvärdering som redogjorde för de framsteg som gjorts sedan gränserna öppnades den 1 januari 1993 och gav en sammanfattning av de resultat som uppnått för EU:s inre marknad under årtiondet 1992–2002 [SEK(2002) 1417].

Analysen av den inre marknads ekonomiska verkningar har nyligen uppdaterats genom en publikation från kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans (*European Economy Economic Papers*, nr 271, januari 2007). Nyligen genomförda Eurobarometerundersökningar har också lyft fram åsikter och erfarenheter från EU:s medborgare och näringsliv.

Nedan ges några exempel på de fördelar som genomförandet av den inre marknaden har inneburit.

(1) Att leva i EU:s inre marknad – fördelar för medborgarna

- En ökning i välfärd med 480 euro per capita 2006 jämfört med en situation utan den inre marknaden, vilket motsvarar en ökning av BNP på 2,2 % under perioden 1992–2006.
- Möjligheten att studera utomlands, vilket 84 % av EU:s medborgare anser vara positivt. 1,2 miljoner ungdomar har genomfört delar av sina studier i en annan medlemsstat genom Erasmus-programmet.
- Möjligheten att resa i en annan medlemsstat. Majoriteten av medborgarna i EU-15 (72 %) anser att det är enklare att resa inom EU än för tio år sedan, särskilt i de länder som har undertecknat Schengen-avtalet.
- Rätten att arbeta och bo utomlands. Även om det kvarstår tillfälliga restriktioner ser 70 % av EU:s medborgare möjligheten att arbeta i en annan medlemsstat som något positivt. Över 15 miljoner EU-medborgare har flyttat över gränserna för att arbeta eller leva som pensionerade. De kan rösta och ställa upp som kandidater för olika poster där de bor. EU:s migrerande arbetstagare har rätt till lika behandling när det gäller anställning, lön och övriga arbetsvillkor, liksom när det gäller sociala och skattemässiga förmåner. De kan åtföljas av sina familjemedlemmar, oavsett deras nationalitet. Införandet av ett europeiskt sjukförsäkringskort har underlättat ersättning av kostnader för hälsovård under en tillfällig vistelse i en annan medlemsstat. Flera lagar och program finns för att underlätta mobiliteten

hos forskare och för automatiskt erkännande av examina för flera yrkesgrupper, t.ex. för arkitekter, barnmorskor, apotekare, läkare, tandläkare och veterinärer.

- Ett större urval av högkvalitativa varor och tjänster. 3 av 4 EU-medborgare (75 %) anser att möjligheten att marknadsföra produkter från andra medlemsstater enligt samma villkor som inhemska produkter har haft en positiv inverkan. 73 % anser att den inre marknaden har bidragit på ett positivt sätt till det urval av produkter och tjänster som erbjuds. Införandet av euron har gjort det enklare att jämföra priser mellan olika länder.
- I många fall har det inneburit lägre priser för varor och livsmedel tack vare att nationella marknader har öppnats upp och konkurrensen ökat. 67 % av EU:s medborgare ser den ökande konkurrensen på områden som transport, telekommunikation, banktjänster och försäkringstjänster som något positivt. På telekommunikationsområdet har konkurrensen stimulerat utvecklandet av avancerade innovativa tjänster och användandet av bredbandsnätverk, som nu är tillgängliga för 85 % av EU:s befolkning. De telefonipriser som gamla nationella monopol tar ut för nationella och internationella samtal har minskat med mer än 40 % i genomsnitt mellan 2000 och 2006.
- Konsumenterna har fullständiga konsumenträttigheter vid inköp utanför sitt eget land. En majoritet av medborgarna (53 %) anser att de regler som gäller för den inre marknaden har ökat konsumentskyddet inom EU. Det finns särskild EU-lagstiftning för att säkerställa höga krav på produktsäkerhet, för att förebygga och bekämpa missledande reklam och orättvisa kontraktsvillkor, för att klargöra flygpassagerares rättigheter och för att öppna bankkonton i en annan medlemsstat.
- Tack vare öppnare och mer konkurrensfrämjande regler för offentliga upphandlingar kan regeringarna spara pengar som de i stället kan lägga på prioriterade områden såsom hälsa och utbildning. Priset på rullande järnvägsmaterial har t.ex. sjunkit med 40 %.

(2) Att driva verksamhet i EU:s inre marknad – fördelar för företagen

- En inre marknad med nästan 500 miljoner personer gör det möjligt för större företag att få enorma stordriftsfördelar. Samtidigt har nya exportmarknader öppnats för små och medelstora företag som tidigare skulle ha förhindrats att exportera på grund av höga kostnader och krångel.
- Enklare gränsöverskridande handel inom EU. Avsaknaden av gränsbyråkrati och eurons spridning har kortat leveranstiderna och minskat kostnaderna. Innan gränserna avskaffades krävde enbart tullavgiftssystemet 60 miljoner tullklareringsdokument årligen: dessa behövs inte längre. Principen om ömsesidigt erkännande innebär att företagen i de flesta fall, även där ingen harmonisering av tekniska specifikationer eller andra regler har genomförts, endast behöver ett enda tillstånd – från sin hemstat – för att kunna leverera en vara eller en tjänst var som helst i EU. Problemlösungsverktyg såsom Solvit ger svar på frågor som kan uppstå vid gränsöverskridande handel.

- Enklare att starta eller köpa företag. Olika nätverk, såsom det europeiska stödnätverket för näringslivet, ger stöd till nya företagare som startar upp verksamhet i EU. EU:s regionalpolitik spelar en direkt roll i utvecklandet av stödnätverk för näringslivet för små och medelstora företag när det gäller t.ex. tillgång till finansiering, förvaltning och marknadsföring. EU:s konkurrenslagstiftning erbjuder lika villkor för sammanslagningar och förvärv inom EU. Sammanslagningar av europeiska företag som är registrerade i olika EU-länder kan nu underlättas genom att man skapar ett ”Europabolag”.
- Spridningen av EU-standarder och märkningar. Tack vare de ansträngningar som gjorts för att uppnå teknisk harmonisering och det arbete som standardiseringsorganen utför kan varor som uppfyller standarderna röra sig fritt inom den inre marknaden. Detta ger företagen tillträde till hela EU-marknaden, förenklar förfaranden och minskar kostnader, samtidigt som det säkerställer teknisk driftskompatibilitet och höga säkerhetsstandarder.
- Nya kontrakts- och finansieringsmöjligheter. Tack vare liberaliseringen av offentliga upphandlingar kan företagen nu delta i anbudsförfaranden för att leverera varor och tjänster till myndigheter i andra medlemsstater.
- Såväl småföretag som större företag har dragit nytta av lägre telekommunikationskostnader och elkostnader i de medlemsstater som har öppnat dessa marknadssegment för konkurrens.
- Ytterligare fördelar för företagen kommer från att handlingsplanen för finansiella tjänster nu genomförts, vilket kommer att medföra att finansieringen för företag av alla storlekar blir billigare och att börsnoterade företag slipper att följa 27 olika system av nationella regler när de vill skaffa nytt kapital.